

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/671 din 25.02 2013

La nr. ID 001 din 06 februarie 2013

La proiect. nr. 52 din 07.02.13

**Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege cu privire la modificarea și completarea Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997.

Anexă: potrivit textului – 4 (patru) file.

Director

Viorel CHETRARU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>467</u>
"27"	<u>02</u> 2013
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea Codului fiscal

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Prin proiect se propune modificarea și completarea Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997, care are drept scop îmbunătățirea legislației fiscale în vederea înlăturării unor prevederi ambigue, excluderea barierelor democratice în activitatea agenților economici și asigurarea activității continue în stabilirea unor relații clare dintre autoritățile fiscale și agenții economici.

Astfel, autorul propune norme cu privire la modul și termenii de eliberare a facturilor fiscale care, potrivit notei informative, vor asigura transparența în activitatea agenților economici și vor avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri și investițional.

d. Suficiența argumentării. Proiectul de lege la compartimentul „suficiența argumentării” nu este unul justificat din punct de vedere al condițiilor ce au impus elaborarea acestuia. Constatările autorului, care sunt de ordin general (excluderea prevederilor ambigue, barierelor democratice, netransparența decizională, potrivit notei informative), nu sunt suficiente pentru a da o apreciere obiectivă a necesității elaborării proiectului.

De asemenea, relatarea autorului (potrivit notei informative) cu referire la lipsa procedurii scutirii de la plata impozitului pe venit a organizațiilor necomerciale, este una nefondată și neargumentată, întrucât potrivit art. 52 alin. (4), (5) Cod fiscal „Orgazaniizațiile necomerciale” se prevede că dreptul la scutirea de plata impozitului pe venit se realizează prin cererea depusă de către organizația necomercială la organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat. Organul fiscal examinează conformitatea organizațiilor necomerciale cu legislația dacă: sînt înregistrate sau create în conformitate cu legislația și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut; în documentele de constituire este indicată interdicția privind distribuirea mijloacelor cu destinație specială, a altor mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietății între fondatori și membri ai organizației sau între angajații ei, inclusiv în procesul reorganizării și lichidării organizației necomerciale; mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară, proprietatea organizației

sînt utilizate în scopurile prevăzute de statut; nu folosesc mijloace cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al organizației ori în interesul unui angajat; nu susțin partidele politice, blocurile electorale sau candidații la funcții în cadrul autorităților publice și nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanțarea acestora.

Perioada de scutire începe cu perioada fiscală de la data înregistrării organizației necomerciale, dacă cererea privind scutirea de plata impozitului pe venit a fost depusă până la data de 31 decembrie a anului fiscal de gestiune. Iar în cazul când organizația necomercială nu întrunește cerințele enunțate mai sus (de exemplu, practică activitate de întreprinzător, sau alte activități comerciale etc.), aceasta urmează a fi supusă impozitării în modul general stabilit de prevederile Codului Fiscal.

Prin urmare, afirmația autorului vis-a-vis de lacunele existente la acest compartiment, precum și „defavorizarea activității organizațiilor necomerciale”, nu sunt relevante și justificate, motiv pentru care nu susținem excluderea din Art. I, pct. 1 art. 52 alin. (4), (5) Cod fiscal, potrivit proiectului. Mai mult decât atât, considerăm că prin excluderea în cauză (propusă prin proiect) vom crea o lacună procedurală, în ceea ce privește aspectul practic de obținere a scutirii de la plata impozitului pe venit de către organizația necomercială.

În ceea ce privește propunerea autorului cu privire la completarea Codului fiscal (Art. I, pct. 2 art. 118/2 Cod fiscal) cu norme ce țin de modul și termenii de eliberare a facturii fiscale, menționăm că nu au fost suficient analizate sub aspect procedural și practic. Ne referim aici la alin. (2) art. 118/2 Cod fiscal, potrivit proiectului, care prevede că Inspectoratul fiscal examinează în termen de 24 de ore cererile care corespund art. 112 Cod fiscal (subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător, este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depășește 600000 lei, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A; să indice denumirea și adresa juridică a subiectului impozabil; data înregistrării; codului fiscal al subiectului impozabil etc.) și să informeze agentul economic despre acceptarea sau refuzul de eliberare a facturii fiscale.

Considerăm că din punct de vedere practic și procedural nu este posibil ca Inspectoratul Fiscal de Sat să examineze cererea de eliberare a facturii fiscale într-un timp atât de restrâns, deoarece procedura de examinare a cererii presupune o verificare mai amplă. Sunt supuse verificării și se contrapun datele din Registrul de evidență a agentului economic (seria și numărul facturii fiscale; data eliberării ei; denumirea cumpărătorului; descrierea succintă a livrării; valoarea totală a livrării prezentată pentru a fi achitată fără T.V.A.; suma totală a T.V.A.; suma T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate; suma T.V.A. pe mărfurile, serviciile livrate etc.), unde se ține evidența întregului volum de mărfuri și servicii livrate, și a valorilor materiale, serviciilor procurate care sunt tematice, documentare etc. De asemenea, această procedură presupune verificări tematice, documentare în cazul când se contată careva acțiuni iligale sau neconformități procedurale. Prin urmare, organul fiscal are nevoie de mai mult timp pentru a da o apreciere vis-a-vis de eliberarea facturii fiscale. Aceeași situație este și cu prevederea alin. (3), (4) art. 118/2 Cod fiscal, potrivit proiectului.

Nu negăm necesitatea instituirii unei proceduri care ar asigura modul de eliberare a facturii fiscale, însă pentru aceasta, în opinia noastră, este necesar de analizat oportunitatea și eficiența unei astfel de proceduri în comun cu reprezentanții Inspectoratului Fiscal Principal de Stat care sunt nemijlocit implicați în acest proces și răspund de elaborarea și implementarea politicilor financiar-fiscale. Este necesar pentru a determina care este perioada necesară pentru examinarea cererii, temeiurile de refuz, termenul de înștiințare (accept, refuz) etc., întrucât toate aceste lacune vor duce la promovarea unor interese individuale sau de grup sau abuzuri de procedură.

În consecință, reținem că prin prisma obiecțiilor invocate mai sus, proiectul în varianta actuală nu se susține.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Deși autorul susține că prin adoptarea proiectului se vor înlătura prevederile ambigue, se vor exclude barierele democratice în activitatea agenților economici, în vederea asigurării activității continue în stabilirea unor relații clare dintre autoritățile fiscale și agenții economici, acesta nu este de natură de a exclude pe viitor aplicarea prevederilor în interesul unui grup de persoane, în lipsa unei justificări a interesului public.

Astfel, atenționăm asupra faptului că în tentativa de a exclude normele cu privire la procedura de depunere la scutirea de plata impozitului pe venit a organizațiilor necomerciale (Art. I, pct. 1 art. 52 alin. (4), (5) Cod fiscal „Orgazanizațiile necomerciale”, potrivit proiectului), vom crea o lacună procedurală, în ceea ce privește aspectul practic de obținere a scutirii de la plata impozitului pe venit de către organizația necomercială. Aceasta la rândul său, va duce la discreții din partea responsabililor, în vederea aplicării normei fără careva criterii stabilite în acest sens sau la promovarea unor interese individuale sau de grup, în lipsa unei justificări în acest sens. Mai mult decât atât, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat are elaborat modelul cererii privind scutirea de plata impozitului pe venit a organizațiilor necomerciale, iar prin excluderea acestei norme (potrivit proiectului) vom crea acea ambiguitate care, de fapt, autorul încearcă în nota informativă să o justifice ca fiind scopul proiectului (excluderea prevederilor ambigue). Pentru a exclude aceste aspecte, propunem de a menține norma în varianta actuală.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva repoznabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Natalia Cheptea
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
21 Februarie 2013

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - www.cccec.md

